

عنوان مقاله:

آسیب شناسی طرح جایگزینی واژگان بیگانه در کتب درسی با واژگان مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات زبان و ترجمه، دوره 55، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

نویسندگان:

ابوالفضل خدامرادی - گروه زبان انگلیسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

مجتبی مقصودی - گروه زبان انگلیسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

با رشد روزافزون دوزبانی و افزایش تعاملات بین زبان ها، تمامی زبان ها تغییراتی را تحت تاثیر این تماس های زبانی در سطوح مختلفی تجربه می کنند. یکی از این سطوح، لایه واژگان است که بیش از سطح دیگر زبانی منشا دغدغه سیاست گذاران در عرصه برنامه ریزی زبانی بوده است. در این میان استفاده از واژگان قرضی و یا جایگزین کردن آنها با واژگان مصوب موضوع اختلاف نظر شده است. لذا، این پژوهش پیمایشی با رویکرد کیفی با هدف آسیب شناسی طرح جایگزینی واژگان تخصصی بیگانه با واژگان مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی در کتب درسی «زیست شناسی» مقطع متوسطه مدارس ایران انجام گرفت. به این منظور در این مصاحبه ساختاریافته نگرش ۱۲۶ نفر از مخاطبان این طرح مشتمل بر دانش آموزان فارغ التحصیل رشته تجربی، دبیران زیست شناسی، دانشجویان زیست شناسی، پزشکی و پیراپزشکی و اساتید زبان شناسی پیرامون ضرورت انجام این طرح، دلایل موفقیت یا عدم موفقیت این طرح و پیشنهاد هایی در خصوص اجرای بهتر آن مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد اکثریت قریب به اتفاق مصاحبه شوندها (۹۷٪) موافق اجرای آن با سبک و سیاق اجرا شده در کتب درسی نبودند. از نظر مصاحبه شوندها مهم ترین دلایل این مخالفت ایجاد سردرگمی در مخاطبان، عدم هماهنگی در استفاده از واژگان مصوب در محیط های آموزشی و بین المللی بودن واژگان تخصصی بودند. همچنین از نظر آنها این طرح ناموفق بوده است و دلایل عمده آن عدم استفاده مخاطبان از واژه های مصوب و بین المللی بودن واژگان تخصصی بوده است. بر اساس این یافته ها می توان نتیجه گرفت فرهنگستان زبان و ادب فارسی ضمن تلاش مجدانه برای پاسداشت قوام زبان فارسی به عنوان زبان علم در کشور می بایست با تدوین اصول و ضوابط واژه گزینی مختص اصطلاحات تخصصی در کم و کیف اجرای این طرح بازنگری نمایند.

کلمات کلیدی:

اصول و ضوابط واژه گزینی، برنامه ریزی زبانی، تماس زبانی، جایگزینی واژگان، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، واژگان مصوب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1476972>

